

Lucie (uddrag)

Lucie (uddrag)

Amalie Skram, 1888, Danmark/Norge, 2,29 ns.

Romanen skildrer ægteskabet mellem tivolipigen Lucie og den borgerlige advokat Gerner. Den viser, hvordan Lucies sociale baggrund skaber problemer i ægteskabet, fordi hun ikke kan leve op
5 *til det patriarkalske samfunds borgerlige kvindeideal.*

Hjemme

Lucie satte punsjeglassene på en bakke og bar den fra spillebordet i Theodors værelse inn i spisestuen. Så pillet hun jetonsene¹ op i bostonskrinet, flyttet lysene bort på skrivebordet og gjemte kortene. Hun skalv² litt på hendene, og hennes ansikt var blekt og forpint. Ute fra entréen hørtes
10 stemmer, som tok avskjed. Det var spillepartiet som gikk. Da Gerner kom inn igjen efter å ha fulgt sine gjester ut, stod Lucie og tørket av spillebordet. Med et speidende blikk så hun bort på ham. Gerners mine var mørk og øiebrynnene hånlig optrukne. Han tok en eske fyrstikker og gikk inn i soveværelset.

Lucie blev stående stiv og stille, med fingrene klemt krampaktig om støvekluten. Så gikk hun
15 bort og gjemte den i kurven på veggen ved siden av kakkelovnen, tok den straks efter op igjen og gned atter litt på bordet, slapp den så ned på gulvet og gikk derpå langsomt med stans mellom hvert annet og tredje skritt inn i soveværelset.

„Er du vond³ på mig, Theodor?“ spurte hun idet hun stillet sig op like innenfor døren og pillet på sin brosjé. Han stod i skjorteermer ved servanten med ryggen til Lucie og vasket sitt skjegg.

20 „Å si mig det da,“ bad hun fryktsomt.

„Du kan vel skjønne du må si mig det da,“ vedblev hun efter å ha ventet mens han tørket sig – „for åssen⁴ skal jeg ellers kunde passe mig en annen gang da?“

„Det er altfor håpløst,“ svarte han koldt. „Du blir aldri anderledes.“ Han skjenket vann i glasset og børstet sine tenner.

25 „Ånei, si ikke det da, Theodor – jeg kan ikke holde ut at du sier det“ – det kom gråt i stemmen. „Hvor skal jeg gjøre av mig i verden da, når du ikke engang vil skjende på mig?“

„Jeg har jo gjort dig opmerksom på lignende ting hundrede ganger før,“ han hadde kastet slåbroken om sig og gikk op og ned på gulvet,

„men det sitter dig i blodet.“

Fra *Forfattere*, LITTERATURPORTALEN, Gyldendal

Print og kopiering af dette materiale er tilladt, forudsat at det sker i overensstemmelse med skolens aftale med Copydan
Tekst & Node.

30 „Ånei da, Theodor, ånei da, Theodor,“ hun stod og bet i spissen av sitt lommeterklæ, mens tårene rant nedover hennes kinner. „Istedenfor å være stille og beskjeden, opfører du dig like frem med støierende kåthet,“ vedblev Gerner. „Som da Mørk vilde drikke med dig – straks skal du klinke med ham, som om du satt på en kneipe mellem mannfolk som spanderer på dig – og med et klask, så glasset kunde gått i stykker. – Det er yderst penibelt.“

35 „Jeg tenkte da minst det var noe ondt i å klinke med noen. Det gjør da fru Reinertson til og med.“

„Og du vil sammenligne dig med fru Reinertson? Hun som fra vuggen av har tilhørt det gode selskap. Det som hos henne er tekkelig munterhet, blir simpelt hos dig. – La oss være fri for at du efteraper en dame som fru Reinertson.“

40 „Jeg tenkte ikke over det, Theodor,“ sa Lucie ydmykt.

„Nei, du aner ikke hvad takt og god tone vil si. Det hørtes på at du satt og klaget over at Martine ikke kunde lage fin nok mat til dig.“

„Nei, det gjorde jeg da ikke, Theodor!“ ropte Lucie.

45 „Da Mørk roste sausen, sjenerte du dig ikke for å si med kjennermine at du likte den bedre, når den var tillaget med vin og trøfler. Hvor kjenner du trøfler fra, du? Vil du kanskje bille folk inn at du er opdraget med trøfler og den slags? Både Mørk og Bugge blev ganske krampaktige og skyndte sig å snakke om noget annet for å hjelpe mig over situasjonen. Og så denne maneren med å puffe til en herre og ta ham på armen når du taler med ham.“

Lucie følte sig tilintetgjort. Dette med trøflene var svært flaut, og hun visste godt hun hadde 50 sagt det for å gjøre sig til. Hennes ansikt brente mens hun stod der borte ved døren og tegnet streker på gulvteppet med spissen av sin sko.

„Men så snart du drikker vin, kommer det noget løssluppet over dig.“ Gerner avførte sig slåbroken, flyttet lampen bort på stumtjeneren, kledde av sig og gikk i seng. „Jeg har sagt dig det før og bedt dig passe dig, men du tyller i dig like godt, og føler dig mer og mer i ditt ess for hvert 55 glass. Og det klær dig ikke å føle dig i ditt ess.“

Han tok en bok fra stumtjeneren med „Athenæum“ i forgylte bokstaver stemplet på det sorte shirtingbind, åpnet den i midten hvor det lå et brev som merke og begynte å lese.

Lucie stod fremdeles i samme stilling. Så gikk hun bort og la sig på kne foran Theodors seng, strøk ham varsomt over hånden og hvisket:

60 „Å leit det er, Theodor at du skal ha så mye sorg av mig.“ Han flyttet ikke sine øine fra boken og gjorde ingen bevegelse. Lucie blev ved å kjærtegne hans hånd og gjenta de samme ord, mens hun bønnfallende så op i hans ansikt. Så bøide hun sig over hans hånd og flyttet sine leber over på den så det til sist ikke var en plett på hele hånden hun ikke hadde kysset.

65 „Vil du så endelig en gang lære at være forsiktigere?“ sa han omsider, idet han la boken bort og strøk henne over håret. „Du forstår jo nok, det er til ditt eget beste jeg forsøker å opdrage dig.“

Fra *Forfattere*, LITTERATURPORTALEN, Gyldendal

Print og kopiering af dette materiale er tilladt, forudsat at det sker i overensstemmelse med skolens aftale med Copydan Tekst & Node.

„Ja, Theodor, søte, snille Theodor, jeg skjønner⁵ det så vel, så vel,“ hun krøp på knærne op til hodegjerdet, stakk sin ene arm under hans nakke, slo den annen om hans skulder og gjemte ansiktet ved hans hals. „Jeg skjønner det så vel, så vel, Theodor, men du må være snill og godslig⁶ mot mig, Theodor“ – stemmen var utydelig, for hun stred mot gråten – „jeg vil gjøre alt, 70 alt for dig, Theodor, gjerne dø for dig, Theodor, for jeg skal si dig –,“ her kvaltes ordene av hennes hulken.

„Så, så, Lucie min. Tørr nu tårene og kyss mig. Jeg er slett ikke sint⁷ på dig – jeg har bare så ondt av dig, Lucie min. Men det blir nok bedre, du vil lære efterhvert, skal du se.“

Fra *Forfattere*, LITTERATURPORTALEN, Gyldendal

Print og kopiering af dette materiale er tilladt, forudsat at det sker i overensstemmelse med skolens aftale med Copydan Tekst & Node.

¹ **jetonsene:** jetonerne, spillebrikker

² **skalv:** rystede

³ **vond:** vred

⁴ **åssen:** hvordan

⁵ **skjønner:** forstår

⁶ **godslig:** godmodig

⁷ **sint:** vred

Fra *Forfattere*, LITTERATURPORTALEN, Gyldendal

Print og kopiering af dette materiale er tilladt, forudsat at det sker i overensstemmelse med skolens aftale med Copydan
Tekst & Node.

Denne pdf er udskrevet af Merete Søndergaard, Aalborghus Gymnasium, 22-05-2023.